

Vybrané aspekty práva na spravedlivý proces v civilním soudním řízení

Abstrakt

Rigorózní práce s názvem Vybrané aspekty práva na spravedlivý proces v civilním soudním řízení se zaměřuje na představení jednotlivých aspektů práva na spravedlivý proces obecně na ústavní úrovni i speciálně v kontextu civilního procesu. V rigorózní práci je vysvětlen historický kontext vzniku práva na spravedlivý proces ve světě i jeho zakotvení do českého právního řádu. Je představena úprava jednotlivých aspektů práva na spravedlivý proces v legislativě a judikatuře a jejich význam pro civilní řízení. Speciální pozornost je věnována čtyřem aspektům práva na spravedlivý proces, kterými jsou nezávislost a nestrannost soudů a soudců, princip zákonného soudu a soudce, princip rovnosti stran a princip hospodárnosti. U každého z vybraných aspektů je představena stávající právní úprava, analyzováno jeho praktické naplňování a poskytnuta úvaha nad možnostmi zhojení zjištěných nedostatků. U aspektů práva na spravedlivý proces spojených s osobou soudce je věnována pozornost zejména otázce dopadů jednání jednotlivých soudců na celospolečenské vnímání spravedlivosti justice. Naplňování principu rovnosti stran je zkoumáno se speciálním zaměřením na nemajetné účastníky a ochranu jejich práv. Ve vztahu k principu hospodárnosti (resp. práva na projednání věci bez zbytečných průtahů a v přiměřené lhůtě) se autorka zaměřila na otázku, zda dochází k vydání rozhodnutí ještě v době, kdy je výsledek soudního řízení stále fakticky relevantní, a tudíž poskytuje skutečnou ochranu subjektivním právům účastníků. Rigorózní práce staví na některých místech do kontrastu vysokou míru ochrany práv účastníků zakotvenou v právní úpravě vzhledem k faktické nesprávné či nedostatečné aplikaci nástrojů sloužících ke garanci práva na spravedlivý proces v civilním soudním řízení. Pozitivně autorka hodnotí skutečnost, že zjištěné nedostatky jsou často zachyceny a zhojeny přímo v rámci justice v důsledku instančního přezkumu.

Klíčová slova: lidská práva, právo na spravedlivý proces, civilní proces